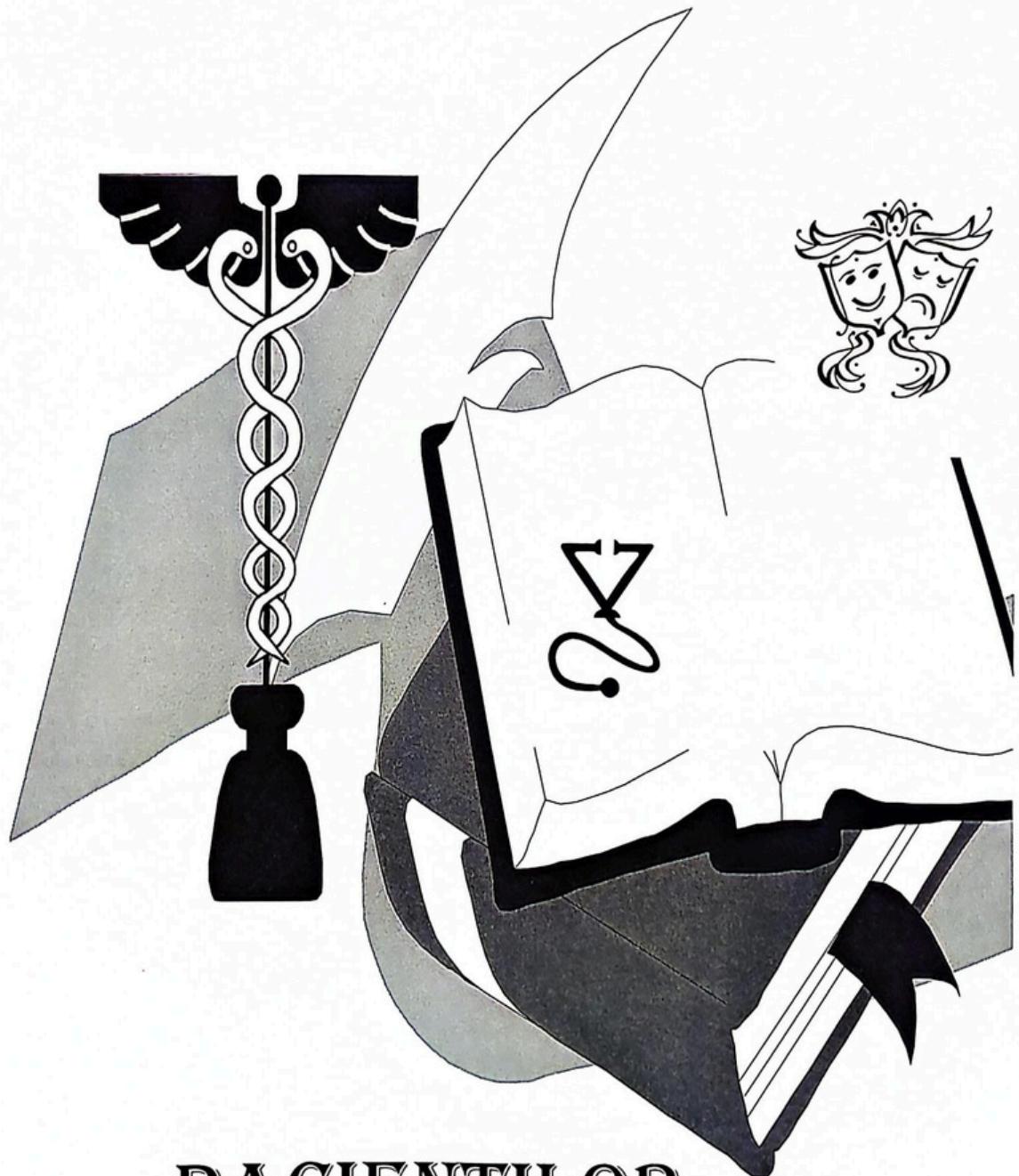

*Liliana
Rogozea*

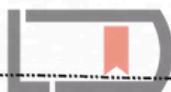
*Tatiana
Oglindă*

I
N
G
R
I
J
I
R
E
A

PACIENTILOR

I

PREGĂTIREA PREOPERATORIE

A. Pregătirea preoperatorie a pacientului cuprinde patru etape:

1. pregătirea fizică
2. pregătirea psihică a pacientului
3. pregătirea generală: A. bilanț clinic
 - B. bilanț paraclinic
 - C. evaluarea riscului operator
4. pregătirea pentru operație
 - A. corectarea modificărilor funcționale
 - B. diferențiată în funcție de timpul avut la îndemâna și de gradul de independență al pacientului
 - C. recomandări particulare

B. Pregătirea în sala de operație

C. Pregătirea personalului medical

A. Pregătirea preoperatorie a pacientului

Scop:

- ❖ crearea condițiilor optime (fizice și psihice) pentru operație
- ❖ asigurarea unui confort maxim pre- și postoperator
- ❖ păstrarea unui grad cât mai mare de independență, atât pe perioada intervenției cât și după
- ❖ prevenirea complicațiilor postoperatorii
- ❖ neutralizarea surselor de suprainfecție (la nivelul pielii: incizia; la distanță: naso-faringian, vezica urinară).
- ❖ depistarea unor eventuale alergii (prevenirea șocului anafilactic)

1. PREGĂTIREA FIZICĂ A PACIENTULUI

la internare:

- ↳ deparazitare,
- ↳ toaleta generală, schimbarea lenjeriei (pijama, papuci, halat)
- ↳ conducerea pacientului în secția de chirurgie

2. PREGĂTIREA PSIHICĂ A PACIENTULUI

- ↳ este ajutat să-și exprime gândurile, grijile, teama
- ↳ i se insuflă încredere în echipa operatorie – nu se fac aprecieri personale asupra acestora
- ↳ este asigurat că va fi însoțit și ajutat
- ↳ i se explică etapele intervenției, folosind limbajul adecvat
- ↳ se verifică acceptul asupra realizării intervenției

3. PREGĂTIREA GENERALĂ

A. BILANȚUL CLINIC

Surse de informare.

- ↗ pacientul
- ↗ familia
- ↗ examinarea clinică
- ↗ foaia de observație (inclusiv foile vechi)

a. Bilanț clinic general actual:

- ✓ aspectul general al pacientului, ținută,
- ✓ înălțimea,
- ✓ greutatea (obezitate sau cașexie),
- ✓ vîrstă (aparentă și reală),
- ✓ aspectul pielii (hidratarea sau deshidratarea organismului, leziuni, etc.),
- ✓ facies,
- ✓ mers,
- ✓ stare psihică,
- ✓ proteză dentară – dacă este cazul

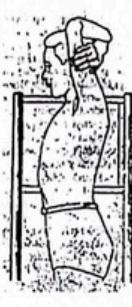
b. Bilanț bazat pe antecedentele pacientului:

- familiale:
 - neoplasme, diabet, HTA, cardiopatii, tuberculoză, sifilis, etc.
- personale:
 - chirurgicale: alte intervenții suferite de pacient – evoluția lor, eventuale complicații
 - patologice: afecțiuni pulmonare, cardiace, fumător sau nu, diabet, etilism, epilepsie, etc.

B3. Efectuarea investigațiilor paraclinice

I. Explorări radiologice și imagistice

I. a.

explorări radiologice fără substanță de contrast

- I. b. explorări radiologice cu substanță de contrast
- I. c. explorări cu ajutorul izotopilor radioactivi
- I. d. alte explorări imagistice

Ia.1. Explorări radiologice fără substanță de contrast

D	= explorări ce folosesc proprietățile razelor Roentgen				
S:	☒ diagnostic studierea morfologiei și funcționalității pulmonare, a modificărilor de volum și formă a inimii, stabilirea diagnosticului, ☒ terapeutic				
I	☒ examen de rutină ☒ examen periodic la cei care lucrează în mediu cu noxe ☒ afecțiuni cardio-pulmonare				
Mn:	☒ aparat de radiologie, ± film radiografic				
Pp:	psihică ☒ explicarea necesității examinării în camera obscură, ☒ colaborare în timpul examinării (radiografia se efectuează în apnee, după un inspir profund), în camera obscură				
	fizică ☒ dezbrăcarea regiunii toracice, prinderea părului, îndepărarea obiectelor radioopace, ☒ poziție ortostatică, mâinile pe șolduri, coatele aduse înainte, pieptul apropiat de ecran sau caseta, poziție șezând sau în decubit, ☒ temperatură de confort: 20°C ☒ sugarii se mențin în poziție prin înfășare pe suport de scânduri sau suspendare în hamuri,				
T:	☒ pacientul e invitat să se așeze în poziția indicată pentru explorare sau e ajutat să stea în această poziție ☒ este executată de medicul radiolog				
Iu:	☒ pacientul e ajutat să se îmbrace ☒ se notează explorarea în foaia de observație				
!	aspecte radiologice <table border="1"> <tr> <td>normale</td> <td>☒ transparenta plămânilor, opacitate mediastinală</td> </tr> <tr> <td>patologice</td> <td> ☒ opacități: voalări (opacități de intensitate redusă, difuză), micronodulare, macronodulare, liniare, intense - pe suprafață mare ☒ hipertransparente - difuze, delimitate ☒ imagini mixte: hidroaerice </td> </tr> </table>	normale	☒ transparenta plămânilor, opacitate mediastinală	patologice	☒ opacități: voalări (opacități de intensitate redusă, difuză), micronodulare, macronodulare, liniare, intense - pe suprafață mare ☒ hipertransparente - difuze, delimitate ☒ imagini mixte: hidroaerice
normale	☒ transparenta plămânilor, opacitate mediastinală				
patologice	☒ opacități: voalări (opacități de intensitate redusă, difuză), micronodulare, macronodulare, liniare, intense - pe suprafață mare ☒ hipertransparente - difuze, delimitate ☒ imagini mixte: hidroaerice				

- se realizează în 2 situații diferite:

când pacientul se prezintă la medic cu o serie de simptome clinice

în cazul examenelor de depistare organizate sau întâmplătoare

1. radioscoopia:

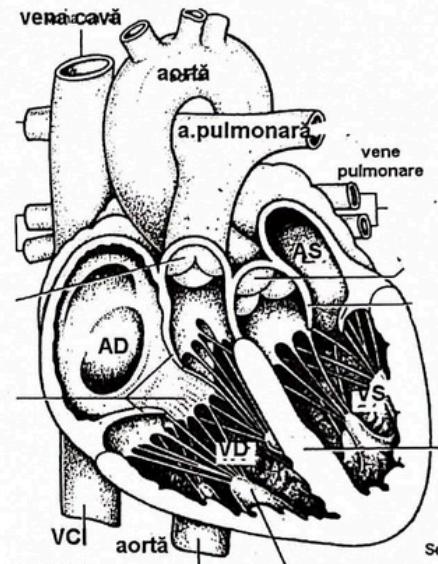
av:	☒ examinarea este dinamică ☒ examinatorul fiind în contact cu pacientul i se pot solicita informații suplimentare ☒ pune în evidență modificările funcționale ☒ se pot urmări: <ul style="list-style-type: none"> ○ mișcările elementelor anatomicice (coaste, hemidiafragme, stern), ○ mișcările organelor mediastinale, și ale mediastinului; ○ diminuarea gradului de deplasare: emfizem, hiperinflație, anchiloze articulației costo-vertebrale ○ sensul de deplasare a fiecărui diafragma
-----	---

A. Noțiuni de anatomie și fiziologie a aparatului cardiovascular**B. Rolul propriu și delegat al asistentei medicale în:**

1. educația sănătății: profilaxia bolilor cardiovasculare (asanarea infecțiilor de focar, alimentație rațională, evitarea suprasolicitărilor fizice și psihice, dar și a sedentarismului și a fumatului, control periodic când este necesar).
2. recunoașterea modificărilor clinice în afecțiunile cardio-vasculare
3. efectuarea actelor de investigație: puncția pericardică, recoltarea exsudatului faringian, a hemoculturii – de recapitulat: puncția arterială; pregătirea pacientului pentru explorarea organelor toracice; pregătirea pacientului pentru explorarea aparatului cardiovascular (angiocardiografie, aortografie, arteriografie, periferică, flebografie); explorarea funcțională a aparatului cardiovascular
4. efectuarea tratamentelor: administrarea medicamentelor pe cale bucală (sublinguală), percutanată (fricțiuni), pe suprafața tegumentelor (emplasturile medicamentos), parenteral (injecțiile); acordarea primului ajutor în stopul cardio-respirator
5. pregătirea preoperatorie, îngrijiri postoperatorii
6. regimul igieno-dietetici în afecțiunile aparatului cardio-vascular

C. Diagnosticul de îngrijire – plan de îngrijire**D. Îngrijirile pacienților cu boli cardio-vasculare;****E. Exemplu de plan de îngrijire în cazul unui pacient cu pace-maker****A. Noțiuni de anatomie și fiziologie a aparatului cardiovascular****Inima**

- ↳ localizată → în mediastin
- ↳ straturi → pericard – 2 foile seroase: viscerală și parietală
- miocard – fibre musculare cardiaice de tip special
- endocard
- ↳ camere → 2 atrii și 2 ventricule
- valvele atrio-ventriculare (dreaptă – tricuspidă, stângă – bicuspidă)
- ↳ vascularizație → arterele coronare de tip terminal
- venele coronare
- ↳ sistem excito-conducător → nodul sinusul Keith-Flack
- nodulul Aschoff Tawara
- fascicul Hiss
- rețeaua Purkinje

Sistemul circulator

- ↳ artere → perete cu 3 straturi: endotelial, strat mijlociu cu fibre musculare netede și elastice și extern țesut conjunctiv
- rol: transportă sângele de la inimă la arteriole
- ↳ arteriole → perete mai subțire decât al arterelor, dar aceleași 3 straturi
- asigură legătura între artere și capilare
- ↳ capilare → 1 strat de celule epiteliale
- asigură schimbul de substanțe nutritive, catabolice și de gaze respiratorii
- ↳ venule → perete subțire, cu mai puține fibre musculare elastice decât în arteriole
- conectează capilarele cu venele
- ↳ vene → perete asemănător cu al arterelor, dar mai subțire
- strat mijlociu mai puțin dezvoltat
- prezintă valve
- rol: transportă sângele de la țesut la inimă, servesc ca rezervor de sânge

A. Noțiuni de anatomie și fiziologie a aparatului digestiv

B. Rolul propriu și delegat al asistentei medicale în:

1. educația sanitară
2. recunoașterea modificărilor clinice în afecțiunile digestive
3. efectuarea actelor de investigație:
 - ⇒ examinări radiologice și imagistice: examenul abdominal pe gol, explorarea cu substanță de contrast (bariu pasaj, irigoscopia, colangiografia, etc), cu izotopi radioactivi, ecografia, explorări endoscopice (esofagoscopie, gastroscopie, rectosigmoidoscopie, colonoscopie, laparoscopie),
 - ⇒ explorări funcționale ale: secreției gastrice, ficatului, căilor biliare, pancreasului, digestiei.
 - ⇒ paracenteza, biopsia ficatului
 - ⇒ recoltarea vărsăturilor și materiilor fecale pentru examene de laborator – recapitulare
 - ⇒ observarea și notarea: greutății, înălțimii, vărsăturilor, scaunului, mucoaselor și tegumentelor,
4. efectuarea tratamentelor
 - ⇒ supravegherea funcțiilor vitale, asigurarea condițiilor de spitalizare, psihoterapie
 - ⇒ alimentația: regimul gastric I și II, hepatic, hipo- și hipercaloric - la nevoie asociat cu regim hipo sau desodat
 - ⇒ administrarea medicamentelor pe cale orală, sublinguală, parenterală
 - ⇒ introducerea sondelor Blackmore
 - ⇒ efectuarea clismelor (introducerea tubului de gaze), spălătură buco-faringiană,
5. pregătirea preoperatorie, îngrijiri postoperatorii
 - a. examene speciale pentru explorarea tubului digestiv
 - b. îngrijirea pacienților după intervenții chirurgicale intraabdominale

C. Diagnostice de îngrijire – plan de îngrijire

D. Îngrijirile pacienților cu boli digestive

- a. vărsături, diaree, constipație
- b. hemoragii digestive
- c. esofagite, cancer esofagian
- d. gastrită, ulcer gastro-duodenal, cancer gastric
- e. colite, cancer colo-rectal
- f. hepatită cronică, ciroză hepatică
- g. colecistită acută, litiază biliară
- h. pancreatită acută
 - i. ce au necesitat intervenție chirurgicală

E. Exemplu de plan de îngrijire în cazul unui pacient cu hemoragie digestivă superioară

A. Noțiuni de anatomie și fiziologie a aparatului digestiv

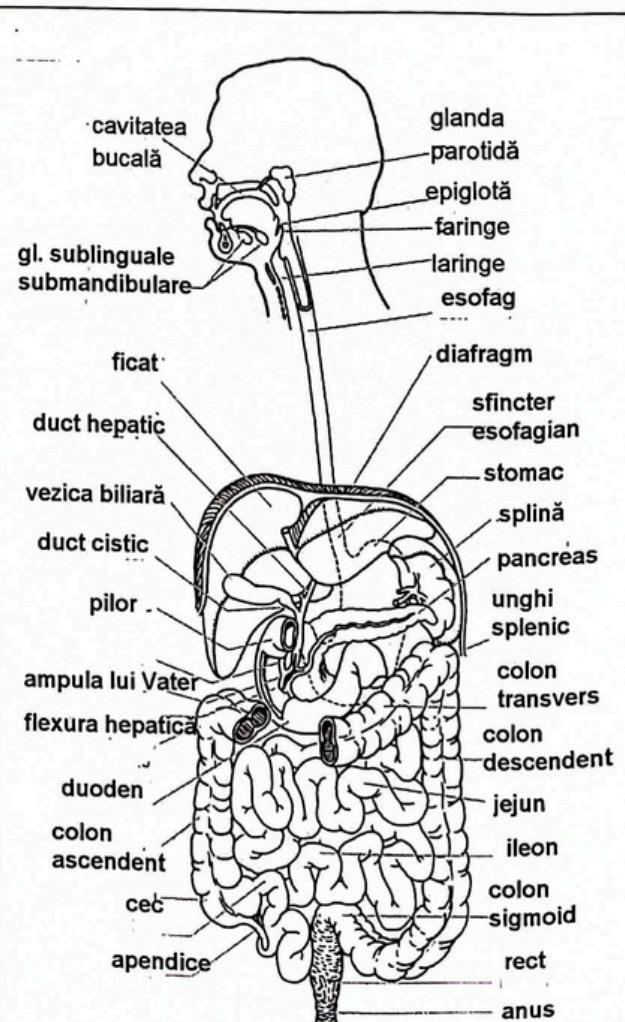
Componentele și funcțiile aparatului digestiv:

1. Cavitatea bucală

- are 2 părți: vestibulul și cavitatea bucală propriu-zisă
- comunicări: anterior – prin orificiul bucal cu exteriorul, posterior – cu faringele
- istmul buco-faringian prezintă: uvula, cei doi stâlpi palatini (anterior și posterior) și tonsilele palatine
- conținut
 - ⇒ limba – cu rol de masticare, deglutiție, percepție gustativă și vorbire
 - ⇒ dinții – în număr de 32 la adulții: 8 incisivi, 4 canini, 8 premolari și 12 molari
 - ⇒ orificiile canalelor glandelor salivare: parotide (Stenon), submandibulară (Wharton), sublinguale

2. Faringele

- ⇒ conduct musculo-membranos (15cm) situat la

- A. Notiuni de toxicologie generală
- B. Rolul propriu și delegat al asistentei medicale în:
 - 1. educația sănătății
 - 2. recunoașterea modificărilor clinice în intoxicații
 - 3. efectuarea actelor de investigație
 - 4. efectuarea tratamentelor
- C. Diagnostic de îngrijire – plan de îngrijire
- D. Îngrijirile pacienților cu intoxicații acute;
- E. Exemplu de plan de îngrijire în cazul unui pacient cu intoxicație cocainică

A. Notiuni de toxicologie generală

-cuvântul toxic provine din cuvântul grecesc Toxicon care înseamnă săgeată otrăvită; unii consideră că acest cuvânt de origine grecească ar fi împrumutat de la egipteni, ceea ce înseamnă distrugere, prăpăd, moarte.

Intoxicația = reacție patologică funcțională sau morfologică ce apare ca urmare a acțiunii toxicului introdus în organism în cantitate relativ mică.

Clasificarea toxicelor:

1. după origine:	↓ naturale	➤ minerale: CO
	↓ sintetice	➤ vegetale: ciuperci ➤ animale: venin de șarpe ➤ organice: acetona ➤ anorganice: alcool metilic
2. după proveniență	↓ mediu casnic	➤ soda caustică
	↓ mediu industrial	➤ alcool metilic
	↓ mediu agricol	➤ pesticide
	↓ alimente	➤ ciuperci otrăvitoare
	↓ medicamente	➤ barbiturice
3. după starea de agregare	↓ volatile	➤ acetona
	↓ gaze	➤ CO
	↓ lichide	➤ alcool metilic
	↓ solide	➤ diazepam
4. după mod de acțiune	↓ asupra SNC	➤ psihotrope, alcaloizi, alcooli
	↓ asupra sistemului circulator	➤ CO, eter etilic
	↓ asupra aparatului respirator	➤ CO, P
	↓ hematice	➤ CO, HCN
	↓ parenchimatoase	➤ Hg, As
4. din punct de vedere juridic	↓ intenționale- voluntare:	➤ sinucideri ➤ omucideri ➤ accidente la toxicomanii
	↓ accidentale:	➤ accidente de muncă
		➤ accidente casnice ➤ accidente terapeutice

Proprietățile toxicului:

a. toxicitatea

☒ = proprietatea biologică a unei substanțe chimice caracterizată prin reacția pe care o dă organismul uman sau animal, reacție ce depinde de cantitate

☒ depinde de:

organismul asupra căruia acționează:

sunt substanțe toxice pentru om, dar practic netoxice pentru animale

ex.: erbivorele pasc digitala, mătrăgună

doza pătrunsă în organism

doza toxică = cantitatea de substanță/kg corp capabilă să provoace o intoxicație

doza letală 50 = doza medie letală = DL_{50} = cantitatea de substanță capabilă să omoare 1/2 din animalele de experiență în decurs de 24 de ore; în funcție de DL_{50} toxicile pot fi:

☒ extrem de toxice	sub 1 mg/kg	alcaloizi
☒ foarte toxice	1-50 mg/kg	derivați organo-fosforici, organo-mercuriali, de arsen
☒ moderat toxice	50-500mg/kg	metale grele
☒ slab toxice	500-5000mg/kg	Ni, Fe, aditivi alimentari, coloranți
☒ practic netoxice	5000-15000mg/kg	unii acizi organici, NaCl

Insuficiență
retrogradă

LIBRARIЯ DELFIN

Insuficiență
antegradă

Turgescența
jugularelor

Edem pulmonar:
-dispnee
-ortopnee
-hipersecreție

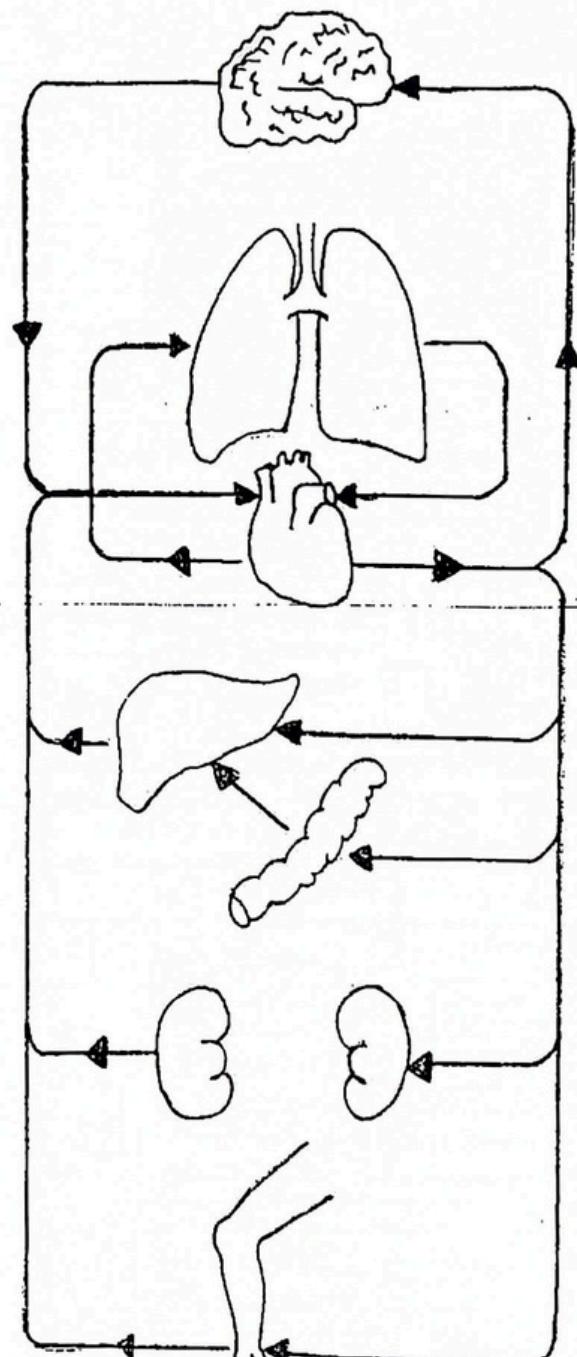
Modificarea
geometriei

Afectare hepatică
-hepatomegalie
-disconfort abdominal
-ascită

Afectare intestinală
-anorexie
-grevuri
-constipație

Edem sacral

Edem al gleznelor

Anoxie cerebrală
-dezorientare
-agresivitate
-încetinirea timpului
de reacție

Hipotensiune sistolică
-tahicardie
-oboseală
-reducerea toleranței la
efort

Irigație deficitară a
pielii
-creșterea sensibilității
la presiune
-vindecarea dificilă a
plăgilor

Irigație renală
deficitară
-oligurie

Irigație periferică
deficitară
-cianoză
-extremitați reci

Cuprins

	pg.
1. Pregătirea preoperatorie și îngrijiri postoperatorii	3
2. Aplicații calde și reci	12
3. Îngrijiri în afecțiuni respiratorii	15
4. Îngrijiri în afecțiuni cardio-vasculare	53
5. Îngrijiri în afecțiuni digestive	88
6. Intoxicații	118
7. Îngrijiri în afecțiuni ale aparatului locomotor	136
8. Bibliografie selectivă	151
9. Postfață	152
10. Anexe	153